

مدل‌های کاربردی مدیریت برای نظام مدیریت آموزشی

www.ketab.ir
جلد دوم

مؤلف: دکتر فتاح ناظم

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن

سرشناسه	: ناظم، فتاح، ۱۳۳۹-
عنوان و نام پدیدآور	: مدل‌های کاربردی مدیریت برای نظام مدیریتی آموزشی / مولف فتاح ناظم.
مشخصات نشر	: نوشهر: دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره) انتشارات، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۳ ج: مصور، جدول.
شابک دوره	: 978-622-6429-28-3
شابک جلد اول	: 978-622-6429-31-3
شابک جلد دوم	: 978-622-6429-29-0
شابک جلد سوم	: 978-622-6429-30-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: برنامه‌ریزی آموزشی — مدیریت
شناسه افزوده	: دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره). انتشارات
رده بندی کنگره	: LB۲۸۰۶
رده بندی دبیوی	: ۲۰۷/۳۷۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۴۳۰۵۷

نام کتاب	: مدل‌های کاربردی مدیریت برای نظام مدیریتی آموزشی
تألیف	: دکتر فتاح ناظم
ناشر	: دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره)
ویراستار علمی	: دکتر ابوطالب مطلبی و رکابی
ویراستار ادبی	: دکتر محمد رحیم رسولی آزاد
نوبت چاپ	: چاپ اول
تاریخ انتشار	: ۱۴۰۰
تیراژ	: ۱۰۰۰
قیمت	: ۱۲۰۰۰۰۰ ریال
حروفچینی، چاپ و صحافی	: انتشارات دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره)

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۹-۲۸-۳ شابک جلد اول: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۹-۳۱-۳

شابک جلد دوم: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۹-۲۹-۰ شابک جلد سوم: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۹-۳۰-۶

مدیریت و رهبری از ارکان مهم هر جامعه و سازمان است و بدون آن، منابع انسانی و مادی جامعه رو به کاهش و حتی نابودی می‌رود. با توجه به اهمیت و نقش نظام مدیریت آموزشی در همه ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و ... جامعه در تأمین نیروی انسانی نهادهای مختلف، ضروری است، فعالیت‌های اساسی در جهت بهبود کیفیت این نظام صورت گیرد. با بهره‌گیری از تئوری‌های مدیریت و نتایج پژوهش‌های انجام گرفته در زمینه‌های مختلف و کاربرد آن در مؤسسات آموزشی و آموزش عالی، می‌توان از هدر رفتن سرمایه‌های انسانی و مادی جلوگیری کرد. از این‌رو، در کتاب حاضر تلاش شده است تا نظریه‌ها و یافته‌های مدیریتی پراکنده در متون مختلف، جمع‌بندی و در اختیار دانش‌پژوهان قرار گیرد.

این کتاب در قالب سه جلد و در پانزده فصل تنظیم شده است. جلد اول در برگیرنده فصل یکم، مدل توانمندسازی و عملکرد بر اساس سرمایه فکری و مدیریت دانش؛ فصل دوم، مدل یادگیری سازمانی و توانمندسازی بر اساس سبک رهبری و سرمایه اجتماعی؛ جلد دوم شامل فصل سوم، مدل مدیریت دانش بر اساس کارآفرینی و فضای سازمانی؛ فصل چهارم، مدل سرمایه فکری بر اساس مهارت حل خلاق مسئله و فرهنگ سازمانی؛ فصل پنجم، مدل رهبری اثربخش بر اساس سلامت سازمانی و ذهنیت فلسفی؛ فصل ششم، مدل بهره‌وری بر اساس کارآفرینی و کیفیت زندگی کاری؛ فصل هفتم، مدل حل خلاق مسئله و کارآفرینی بر اساس سرمایه اجتماعی؛ فصل هشتم، مدل بهره‌وری بر اساس هوش سازمانی و سرمایه اجتماعی و جلد سوم شامل: فصل نهم، مدل بهره‌وری بر اساس فضای سازمانی؛ فصل دهم، مدل تعهد سازمانی بر اساس سبک تفکر؛ فصل یازدهم، مدل مدیریت زمان بر اساس هنجاری؛ فصل دوازدهم، مدل درگیری شغلی بر اساس سبک رهبری و تعهد سازمانی؛ فصل سیزدهم، مدل رهبری اثربخش بر اساس فضای سازمانی و ویژگی‌های شخصیتی مدیران؛ فصل چهاردهم، مدل برنامه‌ریزی استراتژیک برای دانشگاه؛ و فصل پانزدهم، مدل کاربست فناوری ارتباطات و اطلاعات برای دانشگاه است. مطالعه این کتاب برای استفاده پژوهشگران، استادان، دانشجویان دکتری و کارشناسی‌ارشد رشته‌های مدیریت، به‌ویژه رشته‌های مدیریت آموزشی و آموزش عالی، سودمند خواهد بود.

در پایان، از زحمات جناب آقای دکتر محمدرحیم رسولی آزاد که ویراستاری کتاب را بر عهده داشته‌اند، سرکار خانم فاطمه جلالی‌نیا که در تایپ مطالب این اثر همکاری کرده‌اند، جناب آقای مهندس جلیل ملایی که صفحه‌آرایی کتاب را با صبر و حوصله و دقت فراوان انجام دادند و همچنین از حمایت‌های جناب آقای دکتر ابوطالب مطلبی و رکنی معاونت آموزش دانشگاه علوم دریایی امام خمینی^(ع)، جناب آقای یوسف احسانی نماینده دانشگاه علوم دریایی امام خمینی^(ع) بابت هماهنگی در چاپ کتاب و جناب آقای حامد سام‌دلیری مدیریت انتشارات و تألیفات آن دانشگاه، که زمینه چاپ کتاب را فراهم کردند، صمیمانه سپاسگزاری و قدردانی می‌کنم.

فتاح ناظم

فهرست مطالب

فصل سوم: مدل مدیریت دانش براساس کارآفرینی و

فضای سازمانی

۱	مقدمه
۵	انواع کارآفرینی
۲۶	نوع‌شناسی کارآفرینی
۳۰	مدل‌های فرایند کارآفرینی سازمانی
۳۰	مدل کارآفرینی سازمانی کورنوال و پرمن
۳۴	مدل کارآفرینی بارینگر و ایرلند
۳۵	عوامل مؤثر بر کارآفرینی سازمانی
۴۲	فضای سازمانی
۴۳	ابعاد فضای سازمانی
۴۷	مطالعه‌های هالپین و کرافت
۴۹	مطالعه‌های استرن و استینهوف
۵۲	مطالعه‌های لیتوین و استرینجر
۵۳	عوامل مؤثر بر فضای سازمانی
۵۴	دیدگاه‌های گوناگون در مورد شکل‌گیری فضای سازمانی
۵۶	مقایسه فرهنگ سازمانی و فضای سازمانی
۵۷	رابطه فرهنگ سازمانی و فضای سازمانی
۵۸	تفاوت فرهنگ سازمانی و فضای سازمانی
۵۹	کدام فضای سازمانی بهتر است؟
۵۹	فضای سازمانی و نظارت بر آن
۶۰	بهره‌وری سازمانی
۶۱	پژوهش‌های حوزه فضای سازمانی
۶۹	پژوهش‌های مربوط به موضوع مدل ارائه شده
۷۰	معرفی و ارائه نتایج یک پژوهش
۷۴	پیشنهادهای کاربردی

فصل چهارم: مدل سرمایه فکری براساس مهارت حل

خلاق مسئله و فرهنگ سازمانی

۸۹	مهارت حل مسئله
۹۰	تصمیم‌گیری
۹۱	فرآگرد منطقی تصمیم‌گیری
۹۱	۱. شناسایی وضعیت
۹۱	۲. تعریف مسئله
۹۱	۳. تعیین هدف‌های تصمیم‌گیری
۹۲	۴. تشخیص علل
۹۲	۵. یافتن راه حل
۹۲	۶. ارزیابی و انتخاب
۹۲	۷. اجرای تصمیم و پیگیری آن
۹۲	تعاریف تصمیم‌گیری
۹۳	موقعیت‌های تصمیم‌گیری
۹۴	اهمیت تصمیم‌گیری
۹۵	سبک‌های تصمیم‌گیری
۹۶	طبقه‌بندی سبک‌های تصمیم‌گیری
۹۶	طبقه‌بندی جونگ (۱۹۲۳)
۹۷	طبقه‌بندی دفت
۹۸	طبقه‌بندی رابینز (۲۰۰۵)
۹۸	طبقه‌بندی اسکات و بروس (۱۹۹۵)
۹۹	طبقه‌بندی گوستافسون (۲۰۰۶)
۱۰۰	طبقه‌بندی کارلسن (۲۰۰۶)
۱۰۰	۱. تصمیم‌گیری مستقل
۱۰۰	۲. تصمیم‌گیری از نوع وابستگی ترتیبی
۱۰۰	۳. تصمیم‌گیری از نوع وابستگی همگرا
۱۰۰	طبقه‌بندی مورهد و گرین (۲۰۰۹)
۱۰۱	گام‌های حل عقلانی مشکل
۱۰۲	تعریف مشکل
۱۰۳	ایجاد راه حل‌های جایگزین
۱۰۴	ارزیابی جایگزین‌ها
۱۰۵	اجرای راه حل
۱۰۵	محدودیت‌های الگوی حل عقلانی مشکل
۱۰۷	روش‌های بهبود تعریف مشکل
۱۰۷	پیشنهادهایی برای به کارگیری فنون حل مشکل
۱۱۰	زمان‌های تغییر
۱۱۳	انواع تفکر
۱۱۳	تفکر منطقی
۱۱۴	تفکر خلاق
۱۱۶	نظریه‌های شناختی ایده‌گرای تفکر خلاق
۱۱۶	فرانشاخت

۸۲	مقدمه
۸۴	حل خلاق مسئله
۸۴	حل مشکل، خلاقیت، نوآوری
۸۵	انواع مسئله
۸۵	مراحل فرایند حل مسئله
۸۶	ماهیت حل مسئله
۸۷	انواع حل مسئله
۸۸	مؤلفه‌های حل مسئله

۱۳۵	مقدمه‌ای بر حل خلاق مسئله	۱۱۷	آمادگی
۱۳۶	حل خلاق مسئله	۱۱۷	بختگی یا رشد نهفته
۱۴۵	فرایند حل خلاق مسئله	۱۱۸	اشراق
۱۴۶	مدل حل مسئله خلاق	۱۱۸	تأیید
۱۴۷	موانع حل خلاقانه مشکل	۱۱۸	مسئله‌یابی
۱۴۹	انسدادهای ادراکی	۱۱۹	تولید ایده
۱۴۹	ثبات	۱۲۰	تفکر ارزشیابانه (ارزش‌گذار)
۱۵۰	بازنگری انسدادهای ادراکی	۱۲۱	خلاصه نظریه‌های ایده‌سازی شناختی تفکر خلاق
۱۵۰	رفع انسدادهای ادراکی	۱۲۲	مقدمه‌ای بر کاربرد نظریه‌های ایده‌سازی شناختی تفکر خلاق
۱۵۰	مراحل تفکر خلاق	۱۲۲	حل مسئله
۱۵۱	آموزش حل خلاق مسئله	۱۲۲	پردازش اطلاعات
۱۵۴	رویکرد تیمی برای حل خلاق مسئله	۱۲۳	خلاصه به‌کارگیری نظریه‌های ایده‌سازی شناختی تفکر خلاق
۱۵۵	فرایند حل خلاق مسئله	۱۲۵	دیدگاه‌های مختلف درباره خلاقیت
۱۵۶	پژوهش‌های حل خلاق مسئله	۱۲۵	۱- رویکرد باستانی خلاقیت
۱۵۸	فرهنگ سازمانی	۱۲۵	۲- نظریه خلاقیت تیلور (۲۰۰۰)
۱۶۰	جایگاه سازمان در جامعه	۱۲۶	۳- نظریه خلاقیت آلبرت (۱۹۹۹)
۱۶۰	باورها و ارزش‌های بنیان‌گذاران سازمان‌ها	۱۲۶	۴- رویکرد رفتارگرایان درباره خلاقیت
۱۶۰	فرهنگ سازمانی	۱۲۶	۵- نظریه فروگذاری خلاقیت
۱۶۲	تاریخچه فرهنگ سازمانی	۱۲۶	عوامل مؤثر بر خلاقیت
۱۶۶	فرهنگ سازگاری	۱۲۷	اجزای خلاقیت
۱۶۹	پیدایش و اهداف فرهنگ سازمانی	۱۲۷	مهارت‌های مربوط به خلاقیت
۱۷۰	جلوه‌های فرهنگ سازمان	۱۲۷	مهارت‌های مربوط به قلمرو یا موضوع
۱۷۰	فرهنگ و مدیریت	۱۲۷	مراحل خلاقیت
۱۷۰	مدیریت نمادین و فرهنگ سازمانی	۱۲۸	حقیقت‌یابی
۱۷۱	عوامل و اجزای فرهنگ سازمانی	۱۲۹	ایده‌یابی
۱۷۳	کارکردهای فرهنگ سازمانی	۱۲۹	یافتن راه حل
۱۷۳	روش‌های ایجاد فرهنگ سازمانی	۱۲۹	تکنیک‌های ایجاد خلاقیت و نوآوری در میان کارکنان
۱۷۵	ریشه‌های فرهنگ سازمانی	۱۳۰	طوفان مغزی
۱۷۷	شیوه‌های شکل‌گیری فرهنگ سازمانی	۱۳۱	مدل سینکتیکس
۱۷۸	سطوح فرهنگی	۱۳۱	صورت تطبیقی اسکمیر یا پرسش‌های ایده‌برانگیز
۱۷۸	انواع فرهنگ سازمانی	۱۳۱	تکنیک دلفی
۱۷۸	انواع فرهنگ سازمانی از دیدگاه کتز دوریس و میلر ۱۹۸۴	۱۳۲	تکنیک گروه اسمی
۱۷۹	انواع فرهنگ‌های سازمانی از دیدگاه دانی سان	۱۳۲	تکنیک آینه مورینو
۱۸۰	انواع فرهنگ‌های سازمانی از دیدگاه فیزی	۱۳۲	ارتباط اجباری
۱۸۱	انواع فرهنگ سازمانی از دیدگاه کوئین	۱۳۳	تجزیه و تحلیل مورفولوژیک
۱۸۱	انواع فرهنگ‌های سازمانی از دیدگاه سان فیلد	۱۳۳	گردش تخیلی
۱۸۲	انواع فرهنگ سازمانی از دیدگاه چارلز هندی	۱۳۳	الگوپردازی از طبیعت
۱۸۳	انواع فرهنگ سازمانی از دیدگاه هاروی و براون	۱۳۳	تفکر موازی
۱۸۳	انواع فرهنگ سازمانی از دیدگاه روبرت کافی و کارت جونز	۱۳۴	روش تحلیل معطوف به هدف

۲۸۷.....	فهرست منابع	۱۸۴.....	الگوی ویلیام اوشی
فصل ششم: مدل بهره‌وری براساس کارآفرینی و کیفیت زندگی کاری		۱۸۵.....	الگوی پیترز و واترمن
۲۹۲.....	مقدمه	۱۸۵.....	الگوهای اوریلی و چانمن
۲۹۴.....	تعریف و تاریخچه بهره‌وری	۱۸۶.....	الگوی رابینز
۲۹۷.....	اهمیت بهره‌وری	۱۸۷.....	مدل پارسونز
۲۹۷.....	علل کاهش بهره‌وری	۱۸۷.....	مدل هریسون و هندی
۲۹۸.....	راهبرد جامع برای بهره‌وری	۱۸۸.....	مدل دفت
۲۹۸.....	عوامل مؤثر بر بهره‌وری	۱۸۸.....	بررسی دیدگاه‌های صاحب‌نظران در زمینه فرهنگ سازمانی
۳۰۳.....	الگوهای بیانگر عوامل مؤثر بر بهره‌وری منابع انسانی	۱۸۹.....	دیدگاه‌های فرهنگ سازمانی
۳۰۴.....	راهبرد اجرایی برای بهره‌وری	۱۹۰.....	دیدگاه تفکیکی
۳۰۶.....	روش‌های اصلی بهبود بهره‌وری	۱۹۱.....	فرهنگ قوی
۳۰۷.....	الف- روش‌های بهبود بهره‌وری بر مبنای فن‌شناسی	۱۹۲.....	فرهنگ سازمانی مثبت و منفی
۳۰۷.....	ب- روش‌های بهبود بر مبنای نیروی انسانی	۱۹۲.....	ویژگی‌های فرهنگ سازمانی مثبت
۳۰۷.....	پ- روش‌های بهتر کردن بر مبنای فرآورده	۱۹۵.....	خصوصیات فرهنگ سازمانی ضعیف (منفی)
۳۰۷.....	ت- روش‌های بهبود بر مبنای (فرایند)	۱۹۶.....	رابطه فرهنگ سازمانی و استراتژی
۳۰۸.....	ث - روش‌های بهبود بر مبنای مواد	۱۹۸.....	مدیریت فرهنگ سازمانی
۳۰۸.....	الگوهای افزایش تراز بهره‌وری	۱۹۸.....	فرهنگ سازمانی و انجام کار سازمان‌یافته
۳۱۳.....	جنبش بهره‌وری در ژاپن	۱۹۹.....	سرمایه فرهنگی
۳۱۴.....	کارمند بهره‌ور	۲۰۰.....	تعریف سرمایه فرهنگی
۳۱۴.....	مدیر بهره‌ور	۲۰۰.....	ابعاد سرمایه فرهنگی
۳۱۵.....	عوامل مؤثر در بهبود فرایند کار	۲۰۱.....	نقش فرهنگ در عملکرد و اثربخشی سازمانی
۳۱۶.....	مدیریت ژاپنی	۲۰۴.....	پژوهش‌های فرهنگ سازمانی
۳۱۶.....	مدیریت آمریکایی	۲۱۵.....	پژوهش‌های مربوط به موضوع مدل ارائه شده
۳۱۹.....	پژوهش‌های بهره‌وری	۲۱۷.....	معرفی و ارائه نتایج یک پژوهش
۳۲۵.....	تعریف و تاریخچه کیفیت زندگی کاری	۲۲۰.....	پیشنهادهای کاربردی
۳۲۵.....	تعبیر نوین کیفیت زندگی کاری	۲۲۱.....	فهرست منابع
۳۳۲.....	برنامه کیفیت زندگی کاری	فصل پنجم: مدل رهبری اثربخش براساس سلامت سازمانی و ذهنیت فلسفی	
۳۳۴.....	راهبردهای بهبود کیفیت زندگی کاری	۲۳۲.....	مقدمه
۳۳۷.....	الگوهای کیفیت زندگی کاری	۲۳۵.....	ذهنیت فلسفی
۳۴۰.....	عوامل مؤثر در اجرای برنامه کیفیت زندگی کاری	۲۵۹.....	سلامت سازمانی
۳۴۱.....	دستاوردهای اجرای برنامه‌های کیفیت زندگی کاری	۲۶۵.....	سطح فنی (تکنیکی)
۳۴۴.....	مدیریت و کیفیت زندگی کاری	۲۶۷.....	سطح مدیریتی (اداری)
۳۴۵.....	پژوهش‌های کیفیت زندگی کاری	۲۶۹.....	سطح نهادی
۳۵۶.....	کیفیت زندگی کاری و بهره‌وری	۲۷۳.....	پژوهش‌های انجام گرفته
۳۵۸.....	پژوهش‌های مربوط به موضوع مدل ارائه شده	۲۸۱.....	پژوهش‌های مربوط به موضوع مدل ارائه شده
۳۶۱.....	معرفی و ارائه نتایج یک پژوهش	۲۸۲.....	معرفی و ارائه نتایج یک پژوهش
۳۶۵.....	پیشنهادهای کاربردی	۲۸۵.....	پیشنهادهای کاربردی